

การใช้ Blog เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: กรณีศึกษารายวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

ฐิติพร ธาราทิกานนท์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ของนักศึกษาที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ Blog กับการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ ของนักศึกษา รหัส 52 หลักสูตรต่อเนื่อง สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ (1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ และการเรียนการสอนแบบบรรยายโดยใช้ Blog เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ และ (2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนแบบบรรยายโดยใช้ Blog การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และคะแนนการส่งชิ้นงานของนักศึกษาที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบใช้ Blog สูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และคะแนนการส่งชิ้นงานของนักศึกษาที่ผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ นอกจากนี้ยังพบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบบรรยายโดยใช้ Blog ในระดับมากเนื่องจากนักศึกษาสามารถเรียนได้ทุกที่ที่ต้องการโดยไม่จำเป็นต้องเรียนในชั้นเรียน และสามารถควบคุมการเรียนด้วยตนเองได้ อีกทั้งเพื่อนร่วมชั้นเรียนยังสามารถแสดงความคิดเห็นในการเขียนของนักศึกษาผ่าน Blog ซึ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถพัฒนาการเขียนมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ

Blog การเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์

นิยามศัพท์

Blog หมายถึง	เว็บไซต์ชนิดหนึ่ง ซึ่งเนื้อหาหรือ Entry จะถูกเขียนตามลำดับเวลาและแสดงผลย้อนกลับตามลำดับวัน เดือนปี หมายความว่า เนื้อหาที่เราเขียนล่าสุดจะแสดงเป็นลำดับแรก
--------------	---

* อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

การเรียนรู้	หมายถึง	การที่ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในสิ่งที่เรียน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	หมายถึง	คะแนนที่ได้จาก ความรู้ ความสามารถของนักเรียนในการเรียนการสอนรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ หรือประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนการสอน

บทนำ

ยุคปัจจุบันเป็นยุคของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่ เทคโนโลยีการสื่อสารได้แผ่ขยายกว้างขวางอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ทำให้เกิดการพัฒนาด้านทางสังคม เศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการดำรงชีวิตของคนในประเทศ

ด้านการศึกษาอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทต่อระบบการศึกษาทั้งด้านการเรียนการสอน การจัดการบริหารการศึกษา ตลอดจนการบริการต่าง ๆ ซึ่งทำให้การดำเนินงานทางด้านการศึกษามีความสะดวก คล่องตัวทันต่อเหตุการณ์ทำให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น แนวโน้มของการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในหน่วยงานต่าง ๆ ในทางการศึกษาพบว่าเป็นไปอย่างกว้างขวาง (สายสุริย์พร เวหะชาติ, 2541) การเรียนการสอนทักษะการเขียนส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน การเขียนจะเขียนลงในแผ่นกระดาษเท่านั้น ดังนั้นผู้เรียนจึงไม่ได้ใส่ใจที่จะเขียนมากนัก ไม่มีแรงกระตุ้น ไม่มีแรงจูงใจในการเขียน ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าถ้านำการเขียนมาประยุกต์ใช้กับคอมพิวเตอร์ จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ มีความใส่ใจในการเขียน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการเขียนตามมา ดังที่ ฉลอง ทับศรี (2535) กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันคอมพิวเตอร์นับว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทมากในวงการศึกษาศาสตร์ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ มีคุณสมบัติที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์อยู่กับบทเรียนตลอดเวลา อีกทั้งยังเสนอเนื้อหารวดเร็ว ฉับไว สามารถเสนอภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ และเก็บข้อมูลได้มาก และยังบันทึกผลการเรียนและประเมินผลการเรียนได้อีกด้วย นอกจากนี้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพุทธศักราช 2542 มาตรา 64 ได้กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตพัฒนาแบบเรียน หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตำรา วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมาตรา 65 ที่กล่าวว่าให้มีการพัฒนาบุคคลทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เว็บบล็อก (Weblog) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า บล็อก (Blog) คือ เครื่องมือสื่อสารรูปแบบใหม่ชนิดหนึ่งที่มีความนิยมอย่างแพร่หลายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต Blog เป็นการบันทึกบทความของตนเอง (Personal journal) ลงบนเว็บไซต์โดยเนื้อหาสามารถครอบคลุมได้ทุกอย่าง สิ่งที่ทำให้บล็อกได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว คือ การทำเว็บบล็อกเป็นวิธีที่ง่ายสำหรับการสร้างเว็บไซต์ส่วนตัว โดยผู้เขียนไม่จำเป็นต้องมีความรู้ในการเขียนเว็บไซต์ เว็บบล็อกเป็นเสมือนเครื่องมือในการนำพาข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความเห็น ความรู้สึก เรื่องเล่า เรื่องราว มาแลกเปลี่ยนทัศนะ และความคิดที่ต้องการสื่อสารผ่านเว็บบล็อก โดยมีการเชิญชวนให้ผู้ที่เข้ามาอ่านแสดงความคิดเห็นด้วย

Blog มีศักยภาพในการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการความรู้และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เนื่องจาก Blog สามารถสร้างได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันได้มีการจัดสร้าง Website เพื่อรองรับการสร้าง Blog โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เช่น <http://gotoknow.org> สำหรับการนำเสนอบันทึกเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของคนทำงาน หรือ <http://learners.in.th> สำหรับส่งเสริมการเรียนการสอนและ <http://researcher.in.th> สำหรับเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักวิจัย โดยทั้ง 3 เว็บไซต์ สนับสนุนโดยสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (ส.ส.ค.) นอกจากนี้การนำ Blog มาประยุกต์ใช้กับการเขียนจึงถือเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้สอดคล้องกับการเรียนได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพุทธศักราช 2542 ในมาตรา 64 และในมาตรา 6

จากประโยชน์ของ Blog ข้างต้นผู้วิจัยจึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 52 หลักสูตรต่อเนื่อง สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และใช้การวิจัยเชิงทดลองเพื่อวัดและประเมินผลว่าการเรียนการสอนแบบบรรยายโดยใช้ Blog จะสามารถช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานี้ได้หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ของนักศึกษาที่เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ Blog กับการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ Blog ในการเรียนการสอนรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์

วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 52 สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์ หลักสูตรต่อเนื่อง ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ และการเรียนการสอนแบบใช้ Blog ในระยะเวลา 16 สัปดาห์ โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจะใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน

- 1.1 ใน 8 สัปดาห์แรก สอนแบบบรรยาย ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบชุดที่ 1 ก่อนการเรียนและหลังการเรียนแบบบรรยาย

1.2 ใน 8 สัปดาห์หลัง ทำการเรียนการสอนผ่าน Blog ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบชุดที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนการสอนผ่าน Blog

2. แบบประเมินผลความพึงพอใจผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนผ่าน Blog

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนการสอนที่ใช้วิธีการเรียนการใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการและ Blog โดยมีการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง (ครั้งละ 3 ชั่วโมง) เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ รวมสิ้น 16 ครั้ง วิธีการสอนเป็นแบบบรรยายและแบบปฏิบัติ โดยการปฏิบัติให้นักศึกษาส่งการเขียนตามหัวข้อที่กำหนดจำนวน 8 ชิ้นงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบรรยายในห้องเรียนและส่งงานเป็นชิ้นงาน มีการทดสอบก่อนเรียนตามหัวข้อ และดำเนินการสอนหลังจากนั้นทำการทดสอบหลังเรียนโดยให้นักศึกษาส่งเป็นชิ้นงานจำนวน 4 ชิ้นงาน ดังนี้

1. การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ
2. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการ
3. การเขียนบทความสารคดี
4. การเขียนบทรายการวิทยุ

ส่วนที่ 2 ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบรรยายและใช้ Blog ในการเรียนการสอน โดยนำเอกสารประกอบการสอนลงในบล็อกและส่งงานผ่าน Blog ให้นักศึกษาส่งการเขียนของตนเองผ่าน Blog ไม่ต้องส่งเป็นชิ้นงาน มีจำนวน 4 ชิ้นงาน ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและโน้มน้าวใจ
2. การเขียนข้อความโฆษณาผ่านสื่อ
3. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์เพื่อการรับสมัครนักศึกษา
4. การเขียนบทความเชิงโฆษณา

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบกึ่งการทดลอง แบบกลุ่มเดียวที่มีการวัดก่อนและหลังการเรียน (One Group Pretest - Posttest Design)

O (Observation): การวัดทักษะด้านการเขียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนการใช้ Blog

X (Treatment): การใช้บล็อก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน 3 รูปแบบ

- นักศึกษา
- เพื่อน
- ครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่อิสระจากกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวหรือ 1 กลุ่ม แต่เก็บข้อมูล 2 ครั้ง

การสรุปและแปลผลข้อมูลจากการวิเคราะห์

1. ถ้าผลการเรียนหลังการใช้ Blog สูงกว่าผลการประเมินผลการเรียนก่อนเรียน แสดงว่า Blog ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียน
2. ถ้าร้อยละค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากขึ้นไปและพฤติกรรมการเรียนผู้เรียนมีความตั้งใจ กระฉับกระเฉงถือว่า Blog เรียนมีความเหมาะสมกับวิธีเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบก่อนเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติมีค่าเฉลี่ย 9.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.826 ส่วนผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบก่อนเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 12.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.611 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบก่อนเรียนระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติมีค่าเฉลี่ย 12.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.611 ส่วนผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 16.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.366 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบหลังเรียนระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 1 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติมีค่าเฉลี่ย 6.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.088 ส่วนผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 1 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 7.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.629 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 2 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติมีค่าเฉลี่ย 6.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.655 ส่วนผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 2 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 7.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.727 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 3 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติมีค่าเฉลี่ย 7.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.680 ส่วนผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 3 นักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 7.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.619 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 4 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ มีค่าเฉลี่ย 7.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.750 ส่วนผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานชิ้นที่ 4 ของนักศึกษาที่เรียนผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ย 8.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.065 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานระหว่างแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติและแบบใช้ Blog พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก ต่อการเรียนการสอนแบบใช้ Blog เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยพบว่านักศึกษาพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบใช้ Blog เนื่องจากสามารถเรียนได้ทุกที่ที่ต้องการโดยไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียน และควบคุมการเรียนด้วยตนเอง เป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.62) รองลงมา คือ การให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นในการเขียนของตนผ่านทางคอมพิวเตอร์ ทำให้รู้สึกอยากพัฒนาการเขียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้ Blog ในการเรียนการสอนเนื่องจากทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีการนำเสนอที่น่าสนใจ และการปรับปรุงการเขียนผ่านทางคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องที่สะดวก และทำให้อยากพัฒนาการเขียนมากยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.44, 4.38, 4.38 และ 4.38 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า การนำ Blog มาใช้ในการเรียนการสอนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยผลสัมฤทธิ์การทดสอบก่อนและหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานของนักศึกษาที่ผ่านการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์การทดสอบก่อนและหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์การส่งชิ้นงานของนักศึกษาที่ผ่านการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย Du, H. S. และ Wangner, C. (2005) ได้ศึกษาผลของการใช้เว็บบล็อกกับการเรียนด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยฮ่องกง พบว่า การใช้เว็บบล็อกทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนเพิ่มขึ้น ผู้เรียนรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในวิชาที่เรียนมากขึ้น และมีพัฒนาการในด้านการเขียนเพิ่มขึ้นด้วย และยังสอดคล้องกับ Donohoo, J. (2006) ที่กล่าวว่า Blog มีประโยชน์มากในการเรียน โดยคุณสมบัติของ Blog นั้นจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน ให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องที่ได้อ่านด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันผู้เขียนก็สามารถนำข้อมูลย้อนกลับหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้มาปรับปรุงงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการใช้ Blog ยังเป็นการจูงใจผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกด้วย นอกจากนี้ Bull, G., Bull, G. & Kajder, S. (2006) ยังได้กล่าวว่า การใช้ Blog ในการแสดงการเขียน ผู้เรียนได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของเว็บบล็อกว่าเป็นเหมือนข้อมูลย้อนกลับในการเขียนของตน เพื่อนสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือเสนอความคิดในรูปแบบอื่นผ่านช่องแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกนั้นมีข้อได้เปรียบมากกว่าการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว คือ ผู้แสดงความคิดเห็นไม่จำเป็นต้องแสดงตัวว่าเป็นใคร การไม่แสดงตัวทำให้ผู้อ่านกล้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์การเขียนมากยิ่งขึ้น และมากกว่าการแลกเปลี่ยนกันอ่านในชั้นเรียน อีกทั้งการเขียนในเว็บบล็อกจะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเขียนแก่ผู้เรียนอีกทางหนึ่ง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการใช้ Blog เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ ตามที่ตั้งสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และการนำ Blog นำเสนอการเขียน

ของตนเอง ยังเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำข้อมูลและความคิดเห็นของผู้อื่นมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาที่เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบใช้ Blog มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ กล่าวคือ เมื่อทำการเรียนการสอนนักศึกษาในรายวิชา 401207 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่องานนิเทศศาสตร์ เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์พบว่า 8 สัปดาห์แรก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนโดยสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติ และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบบรรยาย พร้อมทั้งให้ส่งชิ้นงานที่กำหนดให้จำนวน 4 ชิ้นงานในชั้นเรียน จากนั้นใน 8 สัปดาห์หลัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบใช้ Blog โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และดำเนินการเรียนการสอนโดยนำเอกสารประกอบการสอนลงใน Blog และส่งชิ้นงานที่กำหนดให้ 4 ชิ้นงานผ่าน Blog ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ผลการเรียนของนักศึกษาทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และผลคะแนนการส่งชิ้นงานโดยการสอนแบบใช้ Blog สูงกว่าผลการเรียนสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนปกติทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนการสอนแบบใช้ Blog นักศึกษาสามารถทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ตัดต่อ เพิ่มเติม หรือย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนแรกได้ เพื่อปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ หรือสามารถปรับแก้ทั้งในด้านเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษาจนกระทั่งได้การเขียนฉบับสมบูรณ์ เพื่อชักชวนให้ผู้อื่นเข้ามาอ่านและแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่องานนิเทศศาสตร์ในอนาคตต่อไป

ในด้านความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ Blog เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก กล่าวคือ นักศึกษาพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบ Blog เนื่องจาก สามารถเรียนได้ทุกที่ที่ต้องการโดยไม่จำเป็นต้องเรียนในชั้นเรียน และสามารถควบคุมการเรียนด้วยตนเอง อีกทั้งเพื่อนร่วมชั้นเรียนยังสามารถแสดงความคิดเห็นในการเขียนของนักศึกษาผ่าน Blog ซึ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถพัฒนาการเขียนมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว การเรียนการสอนแบบใช้ Blog จึงส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ถือว่า Blog มีความเหมาะสมกับวิธีเรียนรู้ของผู้เรียน และ Blog ก็คือ เครื่องมือสื่อสารรูปแบบใหม่ชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างแพร่หลายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีศักยภาพในการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการความรู้และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้จะนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองมากกว่านี้อาจเป็น 1 ภาคเรียน (ปกติ) ทั้งนี้เพื่อให้เห็นผลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการและการใช้ Blog กับรายวิชาอื่นในงานนิเทศศาสตร์ที่แตกต่างกัน

3. Blog เป็นสื่อที่มีความทันสมัยตลอดเวลา ผู้วิจัยควรศึกษาว่า ณ เวลานั้น Blog ชนิดใดเป็นที่นิยม เช่น Wordpress, Bloggang, Researcher เป็นต้น แล้วเลือกนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการเรียนการสอน และสิ่งสำคัญผู้วิจัยหรือผู้สอนต้องมีความชำนาญในการใช้ Blog ที่เลือกมาด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชีวา ว่องนิติธรรม. (2548). การใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการและเว็บบล็อก เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเขียนของนักเรียนระดับก้าวหน้า. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ฉลอง ทับศรี. (2535). การเลือกใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นภดล จันทรพิบูล. (2535). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.
- มนัสสวาท โพทะยะ. (2531). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสอนด้วยหลักเพียงเพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สายสุริย์พร เวหะชาติ. (2541). การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). ประเด็นและยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2450-2544. (อัดสำเนา)
- สนิท ตั้งทวี. (2529). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Ackerman, J. D. (2006). Motivation for writing through blogs. USA: Bowling Green State University.
- Atkinson, J. W & Raynor, J. O. (1974). Motivation and Achievement. New York: Winston (Halsted Press/Wiley).
- Bull, G., Bull, G. & Kajder, S. (2006). Writing with Weblogs: Reinventing Students Journals. Learning & Leading with Technology. 31(1), 32-35.
- Donohoo, J. (2006). Increasing Literacy: Reflections on a Blog Pilot Project. Learning and Leading with Technology. 33 (8).
- Du, H. S. & Wangner, C. (2005). Learning with Weblogs: an Empirical Investigation. Retrived 16 January 2011, from http://wagnernet.com/tiki/tiki-download_file.php?fileId=8.
- Huette, S. (2006). Blogs in Education. Teaching Effectiveness Program. Retrived 20 December 2010, From <http://tep.uoregon.edu/shared/blogswikispodcasts/BlogsInEducation.pdf>.
- Moriarty, J. & Rajapillai, V. (2005). Using Blogs for Peer Feedback in a Creative Writing Course-An Exploratory Study. Retrived 18 March 2011, from http://www.english.heacademy.ac.uk/explore/publications/casestudies/technology/blogs_feedback.php.